

तंत्रीलयसमायुक्तं॥तंत्र्याःवीणातंत्र्युत्थध्वनेर्लयस्य तालपरिच्छेदस्य समनुरुद्धं॥त्रीणिस्थानानि उरःकंठशिरांसि तेषु करणं मंद्रमध्यतारभेदेनोच्चारणं तेनान्वितं॥संस्कृतं सं
स्कृतवाक्यबद्धं॥लक्षणोपेतं व्याकरणलक्षणैर्वृत्तलक्षणैःकाव्यलक्षणैः संगीतशास्त्रलक्षणैश्चोपेतं॥समतालेन गानोचिततालशब्देनसमन्वितं॥१५॥रामचरितं रामचरितगीतं॥
तस्मिन्काले पुरा पूर्वं रामेणयथाकृतं स्वानुभूतं च तथैवशुश्रावा॥तदेवपुनराह॥तानीति ॥अक्षराणि अक्षरघटितवाक्यानि सत्यानि सत्यार्थानि पूर्वशः पूर्वकालेयथावृत्तानि
यथावृत्तार्थकानि॥यद्वा यथावृत्तानि वृत्तलक्षणमनतिक्रम्यनिबद्धानि पूर्वशःआनुपूर्व्येण॥१६॥श्रुत्वा पुरुषशार्दूलः शत्रुघ्नोविसंज्ञः हर्षाद्विवेकशून्योभूदितिशेषः ॥ समुह
र्तमसंज्ञइवस्थितः पश्चाल्लब्धविवेकोविस्मयातिरेकान्मुहुर्मुहुर्निश्वस्य ॥ १७ ॥ तस्मिन्गीते यथावृत्तं अतीतमपिवर्तमानमिवाशृणोत् ॥ रसावेशादतीताअप्यर्थाः प्रत्यक्षव

तंत्रीलयसमायुक्तं त्रिस्थानकरणान्वितं ॥ संस्कृतं लक्षणोपेतं समतालसमन्वितं ॥ १५ ॥ शुश्राव रामचरितं तस्मिन्काले पुराकृतं ॥ ता
न्यक्षराणिसत्यानि यथावृत्तानि पूर्वशः ॥ १६ ॥ श्रुत्वा पुरुषशार्दूलो विसंज्ञो वाष्पलोचनः ॥ समुहूर्तमिवा संज्ञो विनिश्वस्य मुहुर्मुहुः
॥ १७ ॥ तस्मिन्गीते यथावृत्तं वर्तमानमिवाशृणोत् ॥ पदानुगाश्रये राज्ञस्तं श्रुत्वा गीतिसंपदं ॥ १८ ॥ अवाङ्मुखाश्च दीनाश्च त्याश्च
र्यमिति चाब्रुवन् ॥ परस्परं च ये तत्र सैनिकाः संबभाषिरे ॥ १९ ॥ किमिदं क्वचवर्तामः किमेतत्स्वप्नदर्शनं ॥ अर्थो योनः पुरादृष्टस्तमाश्रम
पदे पुनः ॥ २० ॥ शृणुमः किमिदं स्वप्ने गीतबंधनमुत्तमं ॥ विस्मयंते परंगत्वा शत्रुघ्नमिदमब्रुवन् ॥ २१ ॥ साधुपृच्छन् रश्मिष्ठवाल्मीकिं मु
निपुंगवं ॥ शत्रुघ्नस्त्वब्रवीत्सर्वान्कौतूहलसमन्वितान् ॥ २२ ॥ सैनिकानक्षमोस्माकं परिप्रष्टुमिह दृशः ॥ आश्चर्याणि ब्रूनीह भवंत्यस्या
श्रमे मुनेः ॥ २३ ॥

ज्ञांतीति भावः ॥ ये च राज्ञः मधुराजस्य शत्रुघ्नस्य पदानुगास्तेऽपि गीतिसंपदं श्रुत्वा ॥ १८ ॥ एवं रामचरितगायकोऽस्माभिर्न दृश्यत इति खेदादवाङ्मुखा
त्वादिविशिष्टाः संत आश्चर्यमित्यब्रुवन् यद्वा ये तु गीतिकुशलास्ते स्वस्य तादृशगीतिनैः पुण्याभावाद्वाङ्मुखा इत्यर्थः ॥ ये च सैनिकास्ते परस्परं संबभाषिरे ॥ १९ ॥ तदेवाह किमि
ति ॥ क्व वर्तामः आश्रमे अन्यत्र वा यो र्थो नोऽस्माकं अस्माभिः पुरादृष्टस्तमर्थमाश्रमपदेशृणुमः किमिदं आश्रमवर्तिभिरननुभवेनाशक्यनिबंधनत्वादिति भावः ॥ यदेवमतः स्वप्नेऽस्म
दीये एव गीतबंधमाश्रितो भवेत्तत्र दुर्घटस्यापि सुघटत्वादिति संबभाषिरे इति संबन्धः ॥ २० ॥ २१ ॥ साधुपृच्छेति ॥ किं कर्तव्यं गानमितीति शेषः ॥ २२ ॥ इदं शोऽर्थः परिप्रष्टुं न क्षमः ॥ २३